

„incisiv-satirică”. (cum, la rândul lui, pretextează Teatrul „Bulandra”, pentru a-și justifica experiența „registrlui” anti-Strindberg), ci de o atitudine față de clasici, pe care nu o putem interzice lui Dürrenmatt, dar pe care o adoptă și Teatrul „Bulandra”. Ceea ce, pentru programul său, e, cel puțin curios. Deoarece, iarăși, dacă sîntem de acord, că nu se cuvine — ca fii ai acestui secol — să fim intimidați (vorba lui Brecht) de clasici, trebuie să fim, deopotrivă, de acord, cînd îi socotim „piese de muzeu”, să-i tratăm ca atare, iar cînd credem că ei ne mai spun totuși ceva, să-i lăsăm să ne spună ce au și ce pot să ne spună (folosind toate mijloacele tehnice pe care am ajuns a le avea la îndemînă, și toate cuceririle expresive de care am ajuns să dispunem, pentru ca spusa lor să ne parvină în tot ce credem în ei încă actual și semnificativ nouă și timpului nostru), și nu să punem pe seama lor spusa noastră. Joaca anti-Strindberg a lui Dürrenmatt, venită într-un moment în care Strindberg este din nou citit și studiat pentru scenă, la el acasă, tocmai pentru a releva contemporaneitatea literaturii lui (vezi *Visul* în regia lui Ingmar Bergman), poate fi privită ca un exercițiu într-un moment de „gol de producție” pentru dramaturgul elvețian. Preluată însă în teatrul nostru, (după ce a cunoscut, la primele sale eforturi de a-l impune pe autorul *Domnișoarei Iulia*, împotrivirea bulevardului decăzut, și după ce, din acest motiv, a ajuns uneori a ne fi familiar) această „joacă” poate avea drept urmare nu numai o (imposibilă, de altfel) mutare a dramaturgului pe terenul bulevardului, dar și o (aceasta, foarte posibilă și periculoasă) extindere a modelului și experienței pe alți și alți clasici. Greu e începutul. Să fie acesta programul Teatrului „Bulandra”?

În sfîrșit, spectacolul (regia Liviu Ciulei). Gîndit în litera textului adaptării, ba chiar în foarte mare măsură, în datele modelului scenic, realizat de însuși autorul adaptării, spectacolul n-a ajuns să adauge peste linia profesională știută cu care ne-a deprins teatrul de pe Șchitu Măgureanu, nimic revelator. După gorkianul Protasov, din *Copiii Soarelui* și după *Danton*-ul lui Büchner, Liviu Ciulei actorul, excelează acum în poziția groasă a unei atitudini rigid militante, și a unei ostentații morbid cinice (din care se vrea configurat, pe registru grotesc, chipul căpitanului Edgar). Clody Bertola, nevoită a juca „anti...”, în răceala „incisiv-ironică” cu care își colorează chipul nevestei acrite de ratare, de căsnicie plăată și claustrare, e totuși vizibil trasă spre apele adînci și tulburi ale stilului Strindberg și, fără voie, deci, psihologizează, literaturizează. Iar Viotor Rebeniuc, acest actor de nemijlocite și bogate resurse pentru teatrul nou, conversativ, este o prezență parecă stingherită de sine însăși. (deși îl recuperează o anumită, ascunsă, — și de bună calitate, ironie, față de rol dar

parecă și față de textul „meciului”. (*Play Strindberg* e construit pe datele și în ritmul unui meci de box). În orice caz, acea „unitate acrobatică” realizată dintr-un trio actoricesc, la care rîvnea Dürrenmatt transformînd *Dansul morții* („piesă de actori”) în *Play Strindberg* („piesă pentru actori”) e greu să fie sesizată în formula încheiată la Teatrul „Bulandra”.

Fl. T.

RECITAL

În Otilia Ghiulea

Nu e nou fenomenul! Actorii vor să devină cîntăreți, și exemple ilustre stau în slujba acestei temerare încercări. Să fie aici oare vorba de vechea tradiție baladină a truverilor populari care recitau, cîntau, dansau și dresau nu numai inimile spectatorilor, ci și animalele sălbatice?! Craioveanul Tudor Gheorghe a deschis apetitul muzical al colegilor săi, și iată-ne acum în fața unui nou recital teatralo-muzical: În Otilia Ghiulea. Sensibilă actriță, cu o mare înclinație pentru lumea cuvîntului scris, cu lucrări tipărite (piese, versuri), În Otilia Ghiulea luptă, de una singură, de multă vreme pentru a-și afirma personalitatea muzicală (cea teatrală apărînd sporadic pe scena Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra”), evoluînd chiar și în ipostaza de cîntăreață de local sau bar, pentru a se confrunta cu publicul, pentru a-și modela noul gen. Găzduită pe scena Teatrului „Țîndărică”, ale cărui „Nocturne” s-au împus spectatorilor care nu mai sînt copii, I.O.G. abordează un repertoriu electric — un fragment din Brecht, un cîntec din repertoriul lui Piaff, altul din cel al lui Bécald, multe versuri proprii (purtînd șăgalnica nostalgie a orașului natal — Iași), cu o ardoare ce sugerează strădania de a se dovedi „actor total”. Actrița recită — cu un patetism grav, cîntă, mai ales piese dramatice, cu o intensitate și o vocație proprie, se adresează euritmiei cu egală dăruire. Ea își conturează un autopoortret complex, din ale cărui chenare, răzbate mereu interpreta scenică. Munca de elaborare a unui asemenea program, exercițiile îndelungate, la care se adaugă personalitatea și farmecul personal, ne fac să consemnăm acest portret, invitînd totodată spre asemenea inițiative și alți actori, pentru care lăudabila „luptă cu inerția” a Inei Otilia Ghiulea poate constitui un îndemn.

A. P.